

ÖVERKALIX KOMMUN

LIKABEHANDLINGSPLAN

SKOLVERKSAMHETEN

Reviderad
2010

Innehållsförteckning

Förord	sid 3
Mål för skolan	sid 4
Vad är diskriminering?	sid 5
Hur ska vi förebygga	sid 6
Handlingsplan	sid 7
Exempel på mobbning	sid 8
Ordningsregler	sid 9
Blankett uppföljning	sid 10
Blankett tillbud/olycksfall/hot eller våld	sid 11

Förord

Under våren 2007 har en arbetsgrupp bestående av Vera Henriksson, Inger Roslund, Eva Persson, Malin Nyberg, Maud Vennberg och Alva Nordmark arbetat med att ta fram en Likabehandlingsplan.

Planen har varit ute på remiss för inhämtande av synpunkter från de olika enheterna, hos skolledningen, lokala styrelsen, BUN, elevrådet och samtliga elever på de olika enheterna.

Arbetsgruppen har tagit del av de inkomna synpunkterna och gjort ändringar enligt dessa. Synpunkter har framkommit om att varje skolform skall ha en egen Likabehandlingsplan. Vi i arbetsgruppen anser också att det är ett bra förslag och därför bör så ske vid revideringen av planen våren 2008.

Skollagen och Skolverkets allmänna råd har legat till grund för planen. Dessa dokument skall finnas tillgängliga på varje enhet. Vill man veta mer så får man gå till dessa dokument.

Revidering av dokumentet har skett våren 2010 på grund av nya regler och lagar har trätt i kraft. (SKOLFS 2009:38)

Mål för skolan

Det är en grundläggande demokratisk rättighet för **alla** i skolan att kunna känna sig trygga och inte bli utsatta för kränkande behandling av något slag.

Av barn- och elevskyddslagen framgår i 5 § att skolan ska bedriva "ett målinriktat arbete för att främja de ändamål som anges i 1 § första stycket". De ändamål som avses är att främja barn och elevers lika rättigheter, motverka diskriminering samt motverka annan kränkande behandling.

Likabehandlingsplanen ska vara ett levande dokument i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i det dagliga arbetet.

Delaktighet och inflytande

Barn och elever: ska vara involverade i arbetet med att ta fram, följa upp, utvärdera och revidera planen, detta kan ske vid klassråd och elevråd. Utformningen och omfattningen av barns/elevers deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Föräldrar: föräldrar informeras vid höstens föräldramöte och vid utvecklingssamtalen.

Lokala styrelsen: deltar vid framtagandet av planen, uppföljning, utvärdering och revidering.

Personalen: ska informeras på studiedagar och konferenstid. Årligen återkommande kompetensutveckling av personal.

Pedagoger: schemalagt, medvetet arbete med värdegrundsfrågor för att förankra och levandegöra Likabehandlingsplanen.

Ordningsregler: Ordningsregler för en trygg och lärande skolmiljö utarbetas för respektive skolform 07/08. Trivselregler upprättas i respektive klass om så önskas.

Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för all kränkande behandling är att den strider mot principen om alla människors lika värde. Kränkningar och trakasserier är ofta ett uttryck för makt och förtryck. En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av kränkning alltid måste tas på allvar.

Kränkningar kan vara:

Fysiska: t ex bli utsatt för slag och knuffar

Verbala: t ex att bli hotad eller kallad hora, bög

Psykosociala: t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning

Text och bild-burna: t ex klotter, brev, lappar, e-post, sms och mms, chatt.

Diskriminering:

Direkt diskriminering: någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlats i jämförbar situation om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som framstår som neutral men som kan brukas för att missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses enligt ovan och som lämnas till någon som står i lydnds- eller beroendeställning till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Med diskrimineringsgrunder avses:

Kön: att någon är man eller kvinna, samt den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Funktionshinder: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder: uppnådd levnadslängd.

Hur vi arbetar för att förebygga, förhindra och åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Utredning

Tar reda på allt om kränkningen/trakasseriet. Var den sker? När den sker? Hur går kränkningen/trakasserier till? Vem eller vilka är inblandade? Vem eller vilka är ledare? Hur länge har kränkningarna/trakasserier pågått? Förklara för den kränkta/trakasserade och för den som kränkt/trakasserat vad som kommer att ske.

Förebygga och förhindra

Temadagar för personal och elever: för uppbyggande av en vi-känsla, lära känna varandra och få en ökad förståelse och tolerans för varandra.

Åtgärda

Försök utröna och analysera orsakerna till den uppkomna situationen. Informera vårdnadshavare skyndsamt. I varje enskilt fall ska en bedömning av kränkning/trakasserier göras, huruvida tillbudsrapporteringen ska ske eller en anmälan till Socialtjänsten eller Polismyndigheten. Arbetsmiljöverket underrättas om händelsen innebär allvarlig fara för liv eller hälsa.

Om verksamheten inte själv förfogar över nödvändig kompetens för att klara upp en situation, tas hjälp utifrån.

Utvärdering

Planen ska årligen följas upp och utvärderas. Uppföljning och utvärdering ska redovisas i skolans kvalitetsredovisning och vid behov revideras.

Befintliga planer och blanketter:

Mobbningsplan reviderad 2007

Ordningsregler

Åtgärder

Tillbudsblankett

Uppföljning av tillbud

Blankett för olika slag av kränkningar/trakasserier

Handlingsplan mot mobbning, trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Vad är mobbning?

Mobbning är en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada.

Ansvar för att stoppa mobbning

Ansvar för att förebygga och bekämpa mobbningen åligger all personal på skolan. Läraren har en mycket viktig roll i detta sammanhang eftersom han/hon har stora möjligheter att se vad som händer i klassen, kan skapa goda förutsättningar för ett bra klimat och kan i ett tidigt skede ingripa, när något inte står rätt till.

Det är alltid de vuxnas ansvar att stoppa och förebygga mobbning!

Vad är trakasseri? Sexuella trakasserier?

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Sexuellt trakasseri är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Vad är diskriminering?

Delas upp i *direkt* och *indirekt* diskriminering, samt *instruktioner* att diskriminera.

Direkt diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering är att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs ovan och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Exempel på mobbning

- Att utesluta någon/några från gruppen
- Att kommunicera med lappar i syfte att kränka
- Att behandla någon/några som luft
- Att skriva/skicka mobbingsbrev/mail, kränkande sms, mms, chatt eller bedriva telefonterror, bedriva hatkampanjer på Communitys på Internet.
- Att förnedra eller förlöjliga någon/några inför andra
- Att förtala
- Att göra åverkan på andras tillhörigheter som kläder, skor, böcker osv.
- Att använda kroppsspråket på ett negativt sätt- blickar, miner osv
- Att bli utsatt för slag och knuffar
- Att bli utsatt för ovälkommen fysisk beröring

Hur förebygger vi mobbning?

Ordningsregler

- Trivselregler som talar om vad för slags beteende som önskas och accepteras
- Förebyggande arbete
- Samtal om vad kamratskap och empati innebär (värdegrundsfrågor)
- Rastvärdssystem och meningsfull sysselsättning under raster
- Gemensamma aktiviteter
- Regelbundna enkätundersökningar genom skolhälsovården
- Uppmuntra gott beteende
- Delge varandra misstankar om mobbning/utanförskap
- All personal och elever ska vara observanta och lyhörda
- Uppmuntra elevråd att aktivt arbeta för nolltolerans av mobbning
- Information om mobbningsplan, ordningsregler och konsekvenser ges på föräldramöten
- Vid utvecklingssamtal diskuteras elevens trivsel i skolan
- Vuxna måste agera som goda förebilder
- Återkommande kompetensutbildning för personalen

Alla kontakter måste dokumenteras ex möten, telefonsamtal och iakttagelser!

Ordningsregler för en trygg och lärande skolmiljö

Ordningsreglerna syftar till att skapa arbetsro i skolan. Dessa ska fungera som verktyg för lärarna/eleverna i situationer som kan uppstå i skolan. En trygg och stimulerande lärmiljö är en förutsättning för att eleverna ska få de kunskaper och värderingar som skolan ska förmedla. Lärare, elever och vårdnadshavare ska känna till vilka regler som gäller och vilka konsekvenserna blir om de inte följs.

Trivselregler upprättas i respektive klass om så önskas.

Ordningsregler

- Allt våld som t ex slagsmål, knuffar, sparkar, slag är förbjudet. Om en sådan situation uppstår måste skolans personal ingripa på det sätt som situationen kräver. Det kan vara lämpligt att hämta en annan vuxen, om det inte handlar om akut livsfara. För att stoppa våld får personal i en akut situation hålla fast en elev för att skydda sig själv, andra elever och vuxna eller egendom enligt nödvärnsrätten. Nödvärnsrätten tillåter inte mer våld än situationen kräver.
- Fusk är förbjudet vid provtillfällen, läxinlämningar eller andra liknande situationer, exempelvis att plagiera ett prov och rapporter från nätet. Konsekvens: underkännande av uppgiften.
- Skolk och sena ankomster utan giltigt skäl är förbjudet. Konsekvens: vårdnadshavare kontaktas.
- Symboler, utdelning av flygblad, affischering mm är förbjudet om det gäller hets mot folkgrupp.
- Användandet av bild, språk och handling som kränker eller sårar någon är förbjudet.
- Förstörelse som klotter, skadegörelse, nedsmutsning av skolans eller elev/personals tillhörigheter är förbjuden. Konsekvens: vårdnadshavare kontaktas. Vårdnadshavare/elev ersätter uppkomna skador.
- Det är förbjudet att använda alla slags droger i skolan. Konsekvens: vårdnadshavare kontaktas.
- Medförande av farliga föremål, t ex knivar, till skolan är förbjudet (lag 1988:254). Konsekvens: Om elev bryter mot denna lag måste polis tillkallas för att omhänderta föremålet. Föremål kan omhändertas av skolpersonal för att avvärja omedelbar fara enligt brottsbalkens nödregel. Lärare eller annan personal ska aldrig utsätta sig själv för fara. Skulle ett knivslagsmål uppstå måste polis tillkallas omedelbart och personal försöker avleda slagsmålet.
 1. Uppmana elev att överlämna vapnet.
 2. Personal kan omhänderta. Vapnet lämnas sedan till vårdnadshavare.
 3. Om eleven vägrar lämna över vapnet, tillkallas polis.
- Mobiltelefoner, mp3-spelare och andra störande föremål får inte vara påslagna under lektioner.
- Följ den vedertagna datapolicyn.
- Mobbning och all annan kränkande behandling är förbjuden.

Dokumentation av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling

Namn: _____

Ansvarig: _____

Datum för samtal med elev/personal: _____

Händelseförlopp

Har elevens vårdnadshavare kontaktats? _____

Datum för uppföljning: _____

Uppföljning

Datum för ytterligare uppföljning: _____

TILLBUD OCH OLYCKSFALL

Lämnas till närmsta arbetsledare/chef

Händelse Tillbud Olycksfall Hot/våld

Arbetsplats	Namn	Datum
-------------	------	-------

Tillbud/olycksfall

Beskriv tillbudet/olycksfallet/hot/våld

Ev brister

Åtgärder

Vilka åtgärder har/skall vidtas

Ärendet ska lämnas till Arbetsmiljöverket

Ansvarig	När ska det vara färdigt
----------	--------------------------

Namn

Den som anmäler	Arbetsledare/chef	Skyddsombud
Datum	Datum	Datum

Använd baksidan om inte rutan räcker till.